

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

01.08.2016 г.

Капитал

✓ Какво се случи през седмицата

Карина Караиванова е новият председател на КФН

Бившият зам.-министър на финансите Карина Караиванова бе одобрена за поста председател на Комисията за финансов надзор с подкрепата на 139 депутати от почти всички парламентарно представени партии. "Против" гласуваха 22 депутати от БСП и двама от Реформаторския блок. По време на дебатите Караиванова не отговори на нито един въпрос на депутатите. Питанията бяха парирани от председателя на бюджетната комисия Менда Стоянова. От Караиванова се очаква да осигури качествени проверки на пенсионните и застрахователните компании, които трябва да се проведат тази година. Депутати от левицата внесоха жалба до Конституционния съд, с която се иска процедурата по избор на председател на КФН да бъде обявена за противоконституционна. На нейно място във финансовото министерство застава Маринела Петрова.

Президентските избори и референдумът ще бъдат на 6 ноември

В петък депутатите гласуваха президентските избори и референдумът, иницииран от екипа на "Шоуто на Слави", да се проведат през първата неделя на ноември. Предложението на ГЕРБ бе подкрепено от "Атака", АБВ, ПФ и РБ. Ден преди това Конституционният съд (КС) оряза три от шестте въпроса, по които трябваше да се проведе референдумът. Така гласоподавателите няма да бъдат запитани дали искат броят на депутатите да бъде намален на 120, дали да може да се гласува и електронно и дали полицейските началници по места да бъдат избирани на мажоритарни избори. Мотивите на КС относно първия и третия въпрос са, че парламентът не може да допуска допитване по въпроси извън собствената си компетенция, а по гореописаните два въпроса може да се произнася само Велико народно събрание. Електронното гласуване пък вече бе подложено на референдум през 2015 г. и допитването не може да бъде повтаряно в следващите две години. Съдът беше сезиран от президента Росен Плевнелиев през май, след като парламентът реши да пусне и шестте въпроса без редакция.

Държавата прави втори подарък с Пловдивския панаир

Държавата се разделя окончателно със собствеността си в Пловдивския панаир. Без да получи дори лев, тя подари актив за 130 - 140 млн. лв. - най-вече огромен терен от 350 декара на централно място в Пловдив. Получатели на дела от 49% са общините Пловдив и Варна, като втората взима дори повече от пакета. Рисковете от сделката са, че, разделен между две общини, пакетът става по-маловажен и Георги Гергов, който вече държи малко над 50% от панаира, по-лесно би могъл да прокара решения при пропуск от явяване на общо събрание или при разнобой между двете кметства.

"Язаки" ще строи трети завод в България

Японският производител на автомобилни кабели "Язаки" до една година ще има още един, трети завод в България. Новото предприятие ще е до Димитровград и в него ще бъдат инвестирани 50 млн. евро. То ще е разположено върху терен с площ 64.5 дка, а разгънатата му площ ще бъде почти 30 хил. кв.м. Проектът ще бъде изпълнен от строително-инвестиционната компания "Хоризонт-Иванов", а "Язаки" ще наеме помещенията. Решението за завода е свързано с поръчка на нов клиент, за който няма подробности. В момента "Язаки" работи за автомобилните производители Renault, Daimler и Ford.

София даде 141 млн. лв. на частен превозвач заради конкурс от 2008 г.

Столичната община ще сключи осемгодишен договор за 141 млн. лв. с транспортната фирма "МТК Гроуп", която ще обслужва 17 автобусни линии в северната част на София. Предложението бе на общинския съветник от ВМРО Карлос Контрера и бе скоростно одобрено от общинарите по време на последното им заседание преди лятната почивка въпреки критиките, че е ненужно и неизгодно за общината. То получи подкрепата на 31 съветници от ГЕРБ и ВМРО.

Скъпият договор с "МТК Гроуп" е в разрез с обещанието на общината да върне обслужването на всички автобусни линии в "Столичен автотранспорт", след като тази година изтичат договорите на повечето частни оператори, сключени през 2007-2008 г. Отношенията между София и "МТК Гроуп" са стари, като компанията претендира в съда общината да ѝ плати 5 млн. лв. неустойки за неключен в миналото договор. Именно тази заплаха е обяснението, с което казусът се завърна в общината. От развитието на делото става ясно, че градската управа едва ли ще бъде осъдена. Въпреки това общинарите решиха да се подсиgurят и да подпишат извънсъдебно споразумение с фирмата.

"МТК Гроуп" е собственост на Кирил Йорданов Илиев и Велизар Тодоров Илиев. До 2011 г. в собствеността участва и Йордан Илиев - първи братовчед на покойните братя, основатели на застрахователната компания ВИС2, Георги и Васил Илиеви. Дълго време Йордан Илиев бе управител на фирмите "Волф", ДИТЦ и "Чистота" на Румен Гайтански-Вълка.

Върховният касационен съд регистрира партия ДОСТ

Съдиите от Върховния касационен съд Ваня Алексиева, Евгений Стайков и Светла Чорбаджиева отмениха определението на съдия Лилия Илиева от Софийски градски съд, с което отказа регистрацията на партията на Лютви Местан ДОСТ. В решението, публикувано в петък на обед, върховните съдии са написали, че не споделят "съображенията на СГС, въз основа

на които е отказана регистрацията на ПП ДОСТ". Преди две седмици съдия Илиева отказа регистрацията на ДОСТ, като обяви, че формацията на Местан формално отговаря на закона, но не и на духа му. Според решението ѝ името ДОСТ - абривиатура, която съвпада с думата приятел на турски, издавало нейния "етнически" характер. Друг аргумент бе, че партията най-вероятно е етническа, защото нейните учредители са предимно с турски имена. В същата хипотеза обаче са и ДПС и НПСД. В началото на седмицата пък прокуратурата, която на първа инстанция се обяви в полза на формацията и не виждаше причина тя да не бъде регистрирана, смени позицията си, защото намери пропуски в документите на партията. Турските власти обявиха затварянето на 131 медии

Турските власти обявиха, че затварят 131 медии, сред които 3 информационни агенции, 16 тв канала, 23 радиостанции, 45 вестника и 15 списания. Една от тях – в. Zaman, бе поставена под държавен контрол през март. Издадени са заповеди за ареста на 47 нейни служители. Много от въпросните медии са свързани с живеещия в САЩ духовник Фетхуллах Гюлен, когото Анкара обвинява за неуспешния преврат. Властите обявиха също, че близо 1700 военни, включително 149 генерали и адмирални, са били уволнени. Премиерът Бинали Йълдъръм (на снимката) заяви, че правителството може да поиска от парламента да удължи извънредното положение с още три месеца. Междувременно стана ясно, че президентът Реджеп Тайип Ердоган е решил да оттегли всички съдебни дела, които бяха заведени от негово име срещу опозиционни лидери. Това бе разчетено като знак за продължаваща солидарност между съперническите политически сили.

Испания и Португалия няма да бъдат глобени за дефицити

Европейската комисия препоръча в сряда да не се налагат глоби на Испания и Португалия заради надвишаването на поставените им позволени прагове за бюджетни дефицити миналата година. Причините са "предизвикателната икономическа среда, усилията за реформи и на двете страни и техният ангажимент да спазват правилата". Европейските правителства могат да оспорят препоръката до 10 дни. Според еврокомисаря по икономическите въпроси Пиер Московиси глобите биха били вредни за икономиките на двете страни "във време, когато хората поставят Европа под въпрос". Въпреки това ЕК заяви, че ще продължи да оказва натиск върху двете страни и ако не изпълнят препоръките за бюджетите си, част от плащанията по европейските структурни фондове за тях ще бъдат замразени. Според правилата бюджетният дефицит не трябва да е по-висок от 3%, но миналата година португалският достигна 4.4% от БВП, а испанският – 5.1% от БВП. Испания и Португалия приветстваха решението. Испания има срок до 2018 г. да понижи дефицита си под 3%, което е достатъчно време за новото правителство, заяви заместник-председателят на ЕК Валдис Домбровскис. В момента досегашният премиер Мариано Рахой има мандат да се опита да сформира кабинет след вторите избори в рамките на няколко месеца. Португалия ще трябва да намали прекомерния си дефицит още тази година.

Япония ще стимулира икономиката с рекордните 265 млрд. долара

Японският премиер Шиндзо Абе ще предложи пакет от стимули на стойност над 265 млрд. долара (28 трлн. йени) следващата седмица, за да стимулира икономиката. Сумата е над предварителните очаквания за около 20 трлн. йени и е близо 6% от БВП на Япония. Около 13 трлн. йени ще бъдат за "фискални мерки", което вероятно ще включва програми за заеми и харчене на националните и местните власти. Решението на Абе е с цел да съживи икономиката, която не може да се справи със слабото потребление. Според Reuters само около 13 трлн. йени ще се използват за директни разходи на правителството. Останалите ще са предназначени за държавни субсидии за частни компании, което не включва преки разходи на правителството и може да не доведе до пряк стимул на икономиката, твърдят анализатори. Очаква се в петък японската централна банка да обяви разхлабване на паричната си политика, като включително ще купува и от нарастващия правителствен дълг.

Меркел отхвърли промени в имигрантската политика

Скорошните атаки в Германия, извършени от хора, търсещи убежище, няма да променят нашата готовност да приемаме бежанци, заяви германският канцлер Ангела Меркел. По думите ѝ нападателите "искат да подкопаят нашето общество, нашата отвореност и нашето желание да помагаме на хора в нужда, но ние твърдо отхвърляме това". Тя предложи нови мерки за подобряване на сигурността. Те включват споделяне на информация, опростяване на механизмите за депортиране на тези, на които бъде отказано убежище, създаване на "ранна система за предупреждение" за радикализация сред бежанците, използване на войници в антитерористичните операции и справяне с продажбата на оръжия по интернет. Меркел заяви, че търсещите убежище, които са извършили атаките, са се "подиграли на страната, която ги е посрещнала". Но настоя, че тези, които бягат от преследване и война, имат правото да бъдат защитени и Германия "ще се придържа към своите принципи" в даването на убежище на онези, които го заслужават. Уникредит очаква по-нисък растеж заради Brexit

Решението на Великобритания да напусне Европейския съюз ще засегне негативно износа и инвестициите в България. В резултат на това реалният растеж на БВП през тази и следващата година ще бъде по-нисък от очакваното, а бюджетът ще трябва да понесе част от тежестта. Това се вижда от тримесечния анализ на Уникредит Булбанк за българската икономика. Корекцията надолу в прогнозата за 2016 г. е до 3.2% (от 3.4%), а за следващата година – до 3% (от 3.6%). Негативните ефекти ще бъдат компенсирани донякъде от подобрението във вътрешната среда и потреблението. Както и чрез повече публични разходи, които обаче ще увеличат дефицита и съответно дълга на страната.

БЕХ пласира втора емисия облигации

Българският енергиен холдинг пласира втора емисия корпоративни облигации на международните капиталови пазари. Само за два дни предлагането на 5-годишни необезпечени книжа събра инвеститорски интерес и приключи със записване на облигации за 550 млн. евро при доходност 5.125%. В началото на процедурата стана ясно, че неназован инвеститор е резервирал 20% от емисията. По информация на "Капитал" ангажиментът е на Европейската банка за възстановяване и развитие.

660 млн. лв. еврофондове за социално слаби

С близо 660 млн. лв. еврофондове ще се финансират социални дейности като обучения, интеграция и връщане на пазара на труда на социално слаби. Сумата обяви министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова. Средствата са осигурени по оперативната програма "Развитие на човешките ресурси" (ОПРЧР). Към този момент са започнати четири процедури на стойност 300 млн. лв., показва справка на Министерството на труда и социалната политика, изпратена на "Капитал". За тези средства ще може да се кандидатства до 2018 г. В новия програмен период са предвидени 15 млн. лв. за социалното предприемачество, като бенефициенти могат да са общини и работодатели.

Бизнес имотите отбелязват силно полугодие

Сделките с бизнес имоти в България, сключени през първото полугодие на 2016 г., са с 80% повече спрямо същия период на миналата година. Данните на консултантската компания Forton показват, че стойността на придобиванията на офисни, търговски, индустриални площи и хотели, както и на парцели за строителство, са достигнали 114 млн. евро. Почти аналогично число преди дни съобщиха и от Colliers International - 117 млн. евро. Сред причините за засилващия се интерес към бизнес имоти в България според анализаторите са стабилната политическа обстановка в страната и добрите икономически перспективи.

Сделки и проекти

Най-големият производител на сладолед в страната - фабриката на "Нестле България" във Варна, скоро ще е наполовина британска. Промяната в собствеността е резултат от споразумението между швейцарската Nestle и британската R&R да обединят бизнеса си със сладолед. Новото дружество ще се казва Froneri и в него двете компании ще държат равни дялове. Сделката се очаква да бъде завършена до октомври.

Пловдивската компания за работи "Милара" е получила 1.6 млн. лв. за увеличаване на производствения капацитет по програма "Конкурентоспособност" и очаква 25% ръст на приходите през тази година. През 2015 г. оборотът на компанията беше 12 млн. лв. Компанията изнася своето производство в САЩ и ЕС.

Бутиковата винарна "Мидалидаре естейт" в чирпанското село Моголово е изготвила проект за изграждането на парк за свободно живеещи мечки, който ще бъде разположен на 5 км от комплекса, включващ още хотел и СПА център. Паркът за 2.5 млн. лв. ще бъде изграден в землището на съседното село Яворово и първите животни ще заживеят там през лятото на 2017 г. Освен това избата планира да инвестира над 4 млн. лв. в изграждането на трета винарна за пенливи вина. Число на седмичата

4.97% е средният лихвен процент, на който са отпуснати жилищни кредити в страната през юни, показват данните на БНБ.

[Правен Свят](#)

✓ Депутатите отчетоха 44 приети закона и 555 въпроса към министрите

Общо 44 закона и 70 решения е приело Народното събрание през последната си сесия, съобщиха от пресцентъра на парламента в първия ден от лятната ваканция на депутатите.

Това е станало в общо 37-те пленарни заседания, които са проведени.

Справка на дирекция "Законодателна дейност" показва, че от 9 май до 28 юли 2016 г. са внесени 72 законопроекта. От тях 37 са на народни представители, а останалите са на Министерския съвет.

Освен това са постъпили 64 проекта за решения и 7 за обръщения и декларации.

"Използваното парламентарно време за осъществяването на контролната функция на Народното събрание е 41 часа и 10 минути. 37 часа и 10 минути са били посветени на редовния парламентарен контрол и 4 часа – на блиц контрол", посочват от пресцентъра.

Данните показват, че депутатите са били доста активни и са отправили 555 въпроса и 34 питання към членовете на кабинета. Министрите обаче не са отговорили на всички, а на 407 въпроса и на 16 питання.

От министрите най-често на парламентарната трибуна са заставали тези на финансите и на регионалното развитие - Владислав Горанов и Лиляна Павлова. Те са отговорили на 53 въпроса. Следва вицепремиерът Меглена Кунева с 48 отговора. А заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация и министър на вътрешните работи Румяна Бъчварова е отговорила на 33 въпроса.

Най-активни в парламентарния контрол са били от Реформаторския блок и са отправили 178 въпроса и 11 питання към министрите. Сред тях се открояват Петър Славов с 81 питання, Мартин Димитров с 65 и Вили Лилков с 54. От левицата поставили 174 въпроса на членовете на кабинета и са им от правили 11 питання.

По време на блиц контрола са зададени 24 въпроса към премиера Бойко Борисов и заместниците му. Те са били за мерките за справяне с бежанския проблем, сигурността на южната ни граница, съдебната реформа, АЕЦ "Белене" и отражението на излизането на Великобритания от ЕС върху българските граждани и икономика.

[Информационен портал за неправителствените организации](#)

✓ Из българското законодателство през изминалата седмица (25 юли – 29 юли 2016 г.)

Настоящият мониторинг е резултат от обзорен преглед върху ключовите законодателни промени, предложени и случили се през изминалата седмица. Разглежданите нормативни актове пряко или косвено засягат състоянието и развитието на гражданския сектор. Изследването на правната рамка обхваща информацията, публикувана в сайтовете на основните държавни институции и органи, както и специализираните сайтове за обществени консултации. Мониторингът не претендира за пълна изчерпателност на информацията, а цели отразяването на най-важните акценти на законодателно ниво.

Акценти в законодателните изменения през изминалата седмица 25 юли – 29 юли 2016 г.:

I. В Държавен вестник, бр. 59 от 29.07.2016 бяха обнародвани следните актове:

- Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение

За измененията накратко – С промените се осигурява функционирането на професионалните колежи съобразно новата нормативна уредба на Закона за предучилищното и училищното образование, който е в сила от 1 август 2016 г.. В отделна глава VIII се уреждат статутът, условията и редът за откриване, закриване и преобразуване на професионалните колежи. Те биват държавни, общински и частни. Частните професионални колежи могат да се учредяват и от юридически лица с нестопанска цел, като започват да осъществяват дейността си след вписване в регистъра на професионалните колежи при условията и по реда на закона.

- Постановление № 185 от 22 юли 2016 г. за приемане на Тарифа за таксите, които се събират по реда на Закона за закрила на детето за разглеждане на документите за издаване на лиценз за предоставяне на социална услуга за деца и за подновяване на издаден лиценз - Тарифата за таксите, които се събират по реда на Закона за закрила на детето за разглеждане на документите за издаване или подновяване на лиценз за предоставяне на социална услуга за деца, е приета във връзка с промените в Закона за закрила на детето от януари 2016 г. Така, таксата за издаване или подновяване на лиценз за предоставяне на социална услуга за деца става 40 лева. А подновяването на лицензи ще се извършва на всеки три години.

II. На заседание на Министерски съвет от 27 юли 2016 г. (сряда) бяха одобрени следните актове:

- Проект на Закон за физическите лица и мерките за подкрепа

Накратко за законопроекта - Законопроектът цели да създаде нова уредба на дееспособността, като гарантира автономността на всяко лице с увреждане - интелектуално затруднение, психична болест или деменция. Тези гаранции се изразяват в осигуряване на условия за предоставяне на подкрепа за самостоятелно упражняване на граждански права и равенство пред закона на всички. С новата регулация се отменя морално остарелия и дискриминационен режим на запрещението и се въвежда система от мерки за подкрепа, посредством които лицата със затруднения да бъдат подкрепяни да взимат решения с правни последици при зачитане на техните желания и предпочитания. Новата уредба е в синхрон с принципите на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, ратифицирана от страната ни през 2012 г.

- Проект на Закон за храните

Накратко за законопроекта - В проекта на нов Закон за храните се регламентират общите и специфичните изисквания към храните, които се пускат на пазара и изискванията към бизнес операторите от хранителния сектор: определяне на условията и реда за извършване на дейности по хранително банкиране и дарения с храни, регистрацията на транспортните средства за превоз на храни от неживотински произход, определяне на процедури за регистрация/одобрение на обекти за производство и търговия с храни, условията и реда за пускане на пазара в Република България за първи път на храни със специално предназначение и хранителни добавки, изисквания при търговията с храни от разстояние. Създава се национален съвет по храните, който ще е постоянен консултативен орган, координиращ държавната политика в сектор храни, с включени представители на всички заинтересовани страни.

- Проект за Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта

Накратко за измененията - Предложените промени ще подобрят достъпа до услугите на Агенцията по заетостта. Търсещите работа лица ще могат да ползват услуги по информиране и/или консултиране, подпомагане за започване на работа и психологическа подкрепа независимо от адреса на регистрацията. Ще отпадне и санкцията за прекратяване на регистрацията, когато търсещите работа лица сменят адреса, по който са регистрирани в дирекция "Бюро по труда", без да я уведомят за това.

Предвижда се да се разширят функциите на Комисията по заетостта към областния съвет за развитие. Два пъти годишно тя ще набира, обработва и предоставя на Агенцията по заетостта информация за потребностите на работодателите от работна сила в областта. По този начин при разработването на програмите за обучение и заетост по-прецизно ще се отчитат нуждите на местните работодатели от работници или служители с определена квалификация.

III. На Портала за обществени консултации www.strategy.bg бяха публикувани следните актове:

- Проект на Годишен доклад – 2015 г. за изпълнението на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 година

Националната стратегия за учене през целия живот определя четири основни приоритети, насочени към:

- прилагане на образователен подход, който подпомага развитието на всички учещи и допринася за изграждането на мислещи, можещи и инициативни личности, способни да се справят с промените и несигурността;
- повишаване на качеството на образованието и обучението;
- осигуряване на образователна среда за равноправен достъп до учене през целия живот, за активно социално включване и активно гражданско участие;
- стимулиране на образование и обучение, съобразено с потребностите на икономиката и промените на пазара на труда.

Докладът за изпълнението на Стратегията през 2015 г. осигурява прозрачност и публичност и включва информация относно:

- постигнатия напредък при изпълнение на целите на стратегията;
- мястото на България по отношение на водещи европейски цели и показатели;
- основните дейности и задачи, планирани за изпълнение на политиката за учене през целия живот през 2015 година;
- анализиранието и оценяването на степента на въздействие на постигнатите резултати в края на 2015 г., като използва ефективно системата от индикатори за измеримост на резултатите, заложената в стратегията;
- степента на взаимодействие на заинтересованите страни и техния принос за изпълнението на предвидените дейности и задачи през 2015 година.

В доклада са предложени констатации, анализ и оценка на степента на изпълнение, а така също са очертани и основните тенденции и предизвикателства, които следва да се имат предвид при планирането и отчитането на следващи периоди от изпълнението на стратегическия документ.

Коментари, мнения и становища можете да изпращате до 09.08.2016 г.

- Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Споразумение за предоставяне на консултантски услуги между Министерството на околната среда и водите на Република България и Международната банка за възстановяване и развитие. Споразумението ще бъде сключено в изпълнение на Меморандума за разбирателство между Правителството на Република България и Международната банка за възстановяване и развитие за партньорство и подкрепа при усвояване на Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г. Целта е получаване на консултантска помощ от МБВР за разработване на Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие, чиято стратегическа цел е да очертае рамката на действие в борбата с изменението на климата за периода до 2030 г.

С цел осигуряване на широко обществено участие, всеки етап от разработването на стратегията ще бъде обсъждан от Националния експертен съвет по изменение на климата – консултативен орган към министъра на околната среда и водите, представен от всички заинтересувани правителствени и неправителствени институции.

До 10.08.2016 г. можете да изпращате коментари и мнения.

IV. Народното събрание гласува следните актове:

- Законопроект за противодействие на тероризма бе приет на първо четене на 28.07.2016 г. Приемането на специален закон, който урежда материята, цели създаване на ефективен механизъм за противодействие на тероризма. Ето и някои от предложенията, включени в закона : С проекта се предлага въвеждането на задължение за собственици и ползватели на сгради и съоръжения за обществено обслужване, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, както и в училища и детски градини от по-ниска категория, да разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, което е важен механизъм за превенция по отношение на местата с концентрация на голям брой хора.

Посочват се критериите за определяне на съответните нива на заплахата, както и мерките, които се прилагат за отделните степени на готовност.

Предвиждат се промени в Закона за юридическите лица с нестопанска цел, съгласно които се прекратява юридическо лице с нестопанска цел, когато е включено в списъка по чл. 5 от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма или има данни, че осъществява дейност за подпомагане на тероризма.

- Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт бе приет на второ четене на 27.07.2016 г. Накратко за измененията: Всеки съдия, прокурор и следовател, членовете на Висшия съдебен съвет /ВСС/, главният инспектор и инспекторите от Инспектората към ВСС в едномесечен срок от встъпване в длъжност трябва да подадат пред съответната колегия на ВСС декларация за всички свои дейности и членства в организации, включително тайни и/или неформални организации и общества, юридически лица с нестопанска цел и в граждански дружества или обединения. Колегиите на ВСС ще водят централен публичен регистър на декларациите.

Съдии, прокурори и следователи ще подават декларация от две части за имущество и интереси пред Инспектората към Висшия съдебен съвет (ВСС). Магистратите ще подават и декларация за промяна в декларираните обстоятелства в заявлението за имущество и интереси.

Парламентът прие и процедура за определяне на съдебни заседатели. В срок от пет месеца преди изтичането на мандата на съдебните заседатели общинските съвети, които се намират в съдебния район на съответния съд, ще обявяват в един местен ежедневник, в електронните медии, на интернет страниците на съответните общини и общински съвети, откриването на процедура за определяне на съдебни заседатели и правилата за провеждането ѝ.

Vlastta.com

✓ От днес влиза в сила новия Закон за предучилищно и училищно образование

За разлика от Закона за народната просвета новият закон се опитва да даде уредба на всички важни въпроси в областта на училищното образование.

Той предвижда създаването на по-ясна и работеща нормативна уредба с приемането на държавни образователни стандарти. Няма правилник по прилагането на закона, което е облекчение за системата и намалява рискът от несъгласуваност и противоречия в уредбата. Това гарантира и по-доброто познаване и прилагане на закона от участниците в образователния процес – учители, директори, ученици, родители. По този начин се осигуряват прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата.

В закона е постигнат разумен баланс между нормативност (рамка) и овластяване, свобода на отделните участници. Дават се права на училищата, на учителите, на родителите, на учениците – сами да вземат решения, да избират, да определят взаимоотношенията си – избор на учебници, разработване на учебни програми, избор на предмети, собствени стратегии и механизми за превенция, етичен кодекс на училището, разработване и договаряне на правила за поведение, включително и на ниво паралелка, обществени съвети и т.н.

В съответствие с установената практика в повечето европейски държави от приложното поле на закона са изключени специфичните отношения в областта на професионалното образование и обучение, които са предмет на отделен закон – Закона за професионалното образование и обучение.

По-важните нови положения в закона са:

1. Образованието е дефинирано като национален приоритет чрез:

новото разбиране за образователните стандарти с акцент върху постигането на целите и резултатите – съвкупност от задължителни изисквания за резултатите в системата на предучилищното и училищното образование, както и за условията и процесите за тяхното постигане;

националната квалификационна рамка и обвързването ѝ с компетентностите, които децата и учениците следва да придобият в детската градина и в училище (такава липсва в досегашния модел на образование);

предефинирането на видовете училищна подготовка – общообразователна, разширена, допълнителна, профилирана, професионална, специализирана;

регламентирането на приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование – процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността – важно е всяко дете и всеки ученик;

последователното провеждане на политиката на запазване и засилване ролята на държавата във финансиране на предучилищното образование и промяна на обществените възприятия за него. За част от системата на социални услуги вече говорим за предучилищно образование, като по този начин извеждаме като основополагащи образователните приоритети на предучилищното детство.

2. Въвежда се нова образователна структура:

Новата образователна структура цели яснота и подреденост – основна образователна степен с два етапа: начален (I – IV клас) и прогимназиален (V – VII клас) и средна степен с два етапа: гимназиален етап (VIII – X клас) и втори гимназиален етап (XI и XII клас).

Двата етапа в средната степен на образование осигуряват вертикална и хоризонтална проходимост в системата; възможност за смяна на избора; предуниверситетска подготовка; тясно профилирано и професионално образование в последните 2 години.

3. Създават се нови институции в системата

Обединено училище (от I до X клас) – учениците ще имат възможност да завършат първи гимназиален етап в родното си място, което е важно за живеещите в малки селища или за тези, чиито семейства са финансово затруднени. Тези училища могат да осигуряват и професионална подготовка – така учениците ще могат да придобият квалификация по част от професия, а за професии с I степен на професионална квалификация – и придобиване на професионална квалификация. Заварените към влизане в сила на този закон общински основни училища се преобразуват в едно от училищата в новия закон с решение на общинския съвет:

Национални и иновативни училища

Средищни и защитени детски градини

Център за подкрепа на личностното развитие и Център за специална образователна подкрепа

4. Уредена е по-голяма гъвкавост и свобода на учебните програми

Законът осигурява автономия на училищата да разработват учебни програми за разширена и допълнителна подготовка – така постигаме свобода на училището да определя целите и резултатите (придобитите компетентности) на училищно ниво въз основа на потребностите и интересите на учениците. В часовете, предназначени за придобиването на тази подготовка, учениците могат да изучават предмети, като предприемачество, гражданско образование, здравно образование и др.

5. Уредено е валидирането на компетентности

За пръв път се уреждат обществени отношения, свързани с възможностите за валидиране на компетентности (за навършили 16 години, които нямат придобито основно или средно образование) в неформалното и информалното образование като част от широко разбирания образователен процес. Оптимизират се самостоятелната и индивидуалната форма на обучение, развива се дистанционната форма на обучение и се въвежда комбинирана форма на обучение. Целта е да се дадат повече възможности за достъп за различни категории лица и предотвратяване на отпадането и ранното напускане.

6. Оптимизира се системата за оценяването на учениците

За първи път е включено с подробно и ясно определение в закон, което му дава важен статут. Оценяването е поставено на ново качествено ниво – не само като процес за установяване на постигнатите резултати, а и като инструмент за диагностика на индивидуалните постижения, напредъка и потребностите на всеки отделен ученик. Оценяването ще бъде и важен инструмент за мониторинг на образователния процес и разработване на политики за подобряване на качеството му. Акценти са и:

качествените оценки за учениците I - III клас и за ученици- те със специални образователни потребности (СОП) (не повтарят до IV клас). Учениците със СОП вече ще получават удостоверение за завършен начален етап;

досега действащата наредба за системата на оценяване урежда предимно организацията на оценяването в училищното обучение, предвижда възможност за оценяване в точки – национално външно оценяване и държавни зрелостни изпити.

7. Създават се центрове за подкрепа на личностното развитие

Целта е развитие и прилагане на междусекторни политики и интегриране на грижата за децата и учениците, гарантиране на дейностите, услугите и програмите с грижа за развитието на интересите и способностите на децата в общността. Центровете за подкрепа на личностно развитие и специализирани- те обслужващи звена обхващат съществуващите обслужващи звена в системата. Законът предвижда ресурсните центрове и помощните училища да бъдат преобразувани в регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, а помощните училища да бъдат преобразувани в центрове за специална образователна подкрепа.

Важна стъпка е преминаването на централните за подкрепа на личностно развитие към общините, обвързването на дейността им с областната и общинската стратегия за услуги в общността и интегрирането им с другите сфери като здравната и социалната.

8. Предложени са форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците

На децата и учениците се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Екипната работа по случай на дете или ученик е нова стъпка в образователната политика, насочена към индивидуализиране на обучението, подкрепата и цялостната грижа за детето или ученика в периода му на обучение толкова дълго, колкото е необходимо. Екипи за подкрепа на личностното развитие се създават и към регионалните центрове за подкрепа на приобщаващото образование. Тяхната функция е свързана с оценка на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности, подпомагане процеса на осигуряване на подкрепа, насочване за обучение в специално училище, преценка за обучение на ученици, настанени в болница, отлагане на задължително обучение в I клас, координация на работата на екипите на ниво детска градина или училище и др.

Законът предвижда разширени, но обосновани права на децата и учениците: участие в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, имат право на съвещателен глас в Обществения съвет, участие в училищния живот и организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление. Във всяко училище с участието на представители на педагогическия съвет, на Обществения съвет и на ученическото самоуправление се създава и приема Етичен кодекс на училищната общност.

Законът осигурява поэтапно въвеждане на целодневна организация на учебния ден от I до VII клас като инструмент за превенция на отпадането от училище, идентифициране, развитие и удовлетворяване на таланти, интереси и потребности на учениците, осигуряване на специализирана помощ при подготовката им и максимално оползотворяване на свободното им време.

9. Създадена е модерна уредба на квалификацията и кариерното израстване на учителите

Целта на новия закон е да приведе нормативната ни уредба в по-пълно съответствие с изискването за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, като въвежда:

задължителна квалификация (48 академични часа за периода на атестиране), която се измерва чрез система от квалификационни кредити (1 кредит = 16 академични часа, от които половината са присъствени) и се удостоверява с документ;

задължителна вътрешноинституционална квалификация = 16 академични часа/годишно;

атестация на 4 години като процес на оценяване на съответствието на дейността на педагогическите специалисти и на директорите с професионалния им профил и постигнатите резултати в обучението, както и със стратегията за развитие на детската градина и училището;

информационен регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти доставчиците на квалификационни услуги за педагогически специалисти имат право да регистрират програмите си;

кариерно израстване освен на учителите и възпитателите и на останалите педагогически специалисти – директори, психолози, логопеди и др., чрез присъждане на степени: втора и първа;

стажант-учител и учител-наставник.

10. Предвидени са модерни и демократични правила за контрол на качеството на управлението на образователните институции

За първи път по отношение подобряване на качеството на управление на образователните институции се уреждат:

създаването на обществен орган за подкрепа и развитие на образователната институция и за граждански контрол върху управлението – Обществен съвет;

изискване за прилагане на вътрешна система за управление на качеството в училищата и детските градини с цел подобряване на образователната услуга и организационно развитие на съответната институция;

външното оценяване на качеството на предлаганото образование, което ще се извършва от Национален инспекторат по образованието на основата на обективни критерии, групирани по области, които ще обхващат цялостното управление на училището, дейността на педагогическите специалисти, резултатите и постиженията на учениците и техния напредък, както и на получената подкрепа при проблеми в ученето, взаимоотношенията с родителите, с представители-те на местната власт и други заинтересовани страни. В процеса на инспектиране ще се отчита и влиянието на външната и вътрешната среда, в която институцията функционира;

трайно действащ модел на финансиране, в чиято основа е децентрализацията на финансирането до ниво училище (досега нормите бяха с годишен характер и се повтаряха в ежегодните закони за държавния бюджет);

финансирането от държавния бюджет на частните училища и на частните детски градини.

Източник: mon.bg

[Канумал](#)

✓ Какво е новото в проекта на Закон за храните

Предвиждат се санкции за неспазването на директно приложимите европейски регламенти. Тази статия няма за цел да прави цялостен разбор на проекта за Закон за храните. Хронологически погледнато, все още е рано за такъв разбор – след процес на вътрешноведомствено съгласуване проектът беше приет в сряда от правителството и не е минал през парламента. Изложението представлява опит за кратко обобщение на три от основните му до този момент характеристики, които са от съществено значение както за индустрията, така и за потребителите.

Санкции за неспазване на директно приложимото европейско законодателство

Проектът за нов Закон за храните предвижда санкции за неспазването на директно приложимите европейски регламенти.

Това на практика означава, че в проекта са определени конкретни размери на имуществени санкции за нарушения като:

- използването на добавки в храните, които не са разрешени при производството на храни или са в количества, по-високи от определените по Регламент №1333/2008 относно добавките в храните;
- неспазването на разпоредби на Регламент №1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите;
- използването на неразрешени здравни и хранителни претенции по смисъла на Регламент 1924/2006 относно хранителни и здравни претенции за храните;
- неспазването на изискванията за проследимост, посочени в чл. 18 от Регламент (ЕО) № 178/2002 и др.

Защо това е нещо ново? От наименованията на цитираните по-горе регламенти става ясно, че тези директно приложими норми съществуват и сега. Повечето регламенти обаче предвиждат определени права и задължения, но оставят на националното право да определи санкцията, която да скрепи спазването на правата или изпълнението на предвидените задължения. В сега действащия Закон за храните (Законът) липсва конкретизация на санкцията, която трябва да бъде наложена при например констатирането на нарушение на предвидените в Регламент 1169/2011 изисквания за етикетирание или при неправомерна употреба на хранителни или здравни претенции. Това е така, защото Законът е създаден преди приемането на България за член на Европейския съюз (ЕС) и не е изменен в тази насока. Това на практика спъва работа на официалния контрол. От една страна, той е задължен да санкционира неизпълнението на директно приложимото в България европейско законодателство (регламентите), а, от друга, Законът за храните не посочва изрични санкции за нарушение на предвидените в регламентите изисквания. Прилагането на разписани в Закона санкции един вид "по аналогия" към констатирани нарушения на европейското законодателство, за които липсва санкция в националното ни право, дава възможност за оспорване на административните актове в съда, което неминуемо води до отмяната им и по този начин намалява ефективността на официалния контрол.

В случай че проектът за нов Закон за храните бъде приет, предвидените конкретни санкции например при неспазването на изискванията за етикетирание и реклама на храни ще са в размер до 2500 лева. Наличието на конкретна санкция и размерът ѝ целят повишаване на самоконтрола при индустрията и постигането на превантивен ефект.

Унификация на националното и общностното право

В продължение на девет години, считано от датата на официалното присъединяване на България към ЕС, българската хранителна индустрия и официалният контрол "балансираха" трудно в опитите си да спазват, както националното законодателство в областта на храните, така и директно приложимото унифицирано европейско право в същата област. Причина за това е действащият и понастоящем Закон за храните. Приет още през 1999 г., този акт беше изменен няколко пъти по време на преговорите за присъединяването към ЕС. Измененията му към онзи момент до голяма степен се състояха от включване в закона на разпоредби, представляващи преводи на български език на норми от вече действащи в ЕС регламенти или така нареченото цитиране на норми на общностното право, което е забранена законодателна практика, съгласно практиката на Съда на Европейския съюз. С течение на времето по някои от цитатите у нас беше установена съдебна практика, която от своя страна невинаги беше в унисон с практиката на Съда на Европейския съюз по оригиналните законови текстове. След присъединяването на България към ЕС част от цитираните разпоредби бяха заличени. Други обаче останаха в сила, а покрай тях и релевантната им съдебна практика. Така се стигна до правния парадокс да се постановяват съдебни решения, които, от една страна, противоречат на общностното право, но, пък от друга, удобно съответстват на "установената в страната съдебна практика".

В светлината на гореизложеното подходът – да се създаде изцяло нов закон, а не изменение и допълнение на съществуващия Закон за храните е повече от логичен. Надявам се това да доведе до реално унифициране на националното и европейското законодателство не само на ниво нормотворчество, но и в процеса на прилагането на закона от страна на администрацията и на съда.

Прозрачност на нормотворческия процес

Проектът на новия Закон за храните е резултат от упорита съвместна работа между държавата, официалния контрол, индустрията и неправителствени организации. Работната група заседава почти цяла година, водена от идеята да се създаде закон, който да бъде обсъден предварително с всички заинтересовани страни.

"Осветляването" на процеса на подготовка на законопроекта и включването на всички заинтересовани страни в работния процес е рядкост за законотворчеството в България. Обичайно за законодателството в областта на храните е проектите за законодателни актове да бъдат изготвяни, без да бъдат огласявани (например проекта за закон за данък върху така наречените вредни храни), да не се променят в хода на общественото им обсъждане, ако изобщо бъдат предмет на обществено обсъждане, и да влизат в сила от деня на публикацията им в Държавен вестник, без да предвиждат период на адаптиране на индустрията към новите законови изисквания. Ето защо подготовката на проекта за нов Закон за храните е добрият пример и полезният опит, че широкото обсъждане не е просто загуба на време. Естествено всяка от участвалите в обсъжданията страни би потвърдила, че проекта не е перфектен за нея. В крайна сметка обаче не това се очаква от един закон. Все пак възможността, която получиха индустрията и официалният контрол, да работят заедно на експертно ниво с цел избягване на проблемите от практиката и постигнатия резултат, според мен си струваше риска, който екипът на Министерството на земеделието пое.

✓ Докладът с най-честите грешки в обществените поръчки е в Брюксел

Автор: Петър Бакърджиев, Институт за правни анализи и изследвания

Окончателният доклад от Проучване № EU-EC-ILAR-PP-2011-2016 е изпратен на Еврокомисарите Вера Йорукова (Правосъдие, потребители и равнопоставеност между половете), Елжбета Бенковска (Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП), Пиер Московиси (Икономически и финансови въпроси, данъчно облагане и митнически съюз) и Маргрете Вестегер (Конкуренция).

Докладът съдържа анализ на често допусканите грешки при подготовката, възлагането и изпълнението на обществени поръчки в България. Извършен е и анализ на развитието на правната рамка, регулираща обществените поръчки. Целта е да се подчертаят констатираните от експертите на ИПАИ грешки и нередности в сектора на обществените поръчки, както и да насърчи добрите практики. Докладът предоставя общата картина на обществените поръчки в България и адресира препоръки, отразявайки най-добрите практики, констатирани от извършеното наблюдение на сектора. Данните от доклада могат да бъдат тълкувани, анализирани и използвани при вземането на управленски решения, свързани с развитието на европейската и на националната правна рамка в сектора. Обществените поръчки в България бяха наблюдавани в периода 2012-2016г., тъй като тяхната подготовка, възлагане и изпълнение са ключови моменти при реализацията на всички публични разходи и инвестиции на само в България, а и в Европейския съюз. Това е основната причина, поради която системата на обществените поръчки играе важна роля за ефективното използване на европейските структурни и инвестиционни фондове. Голямата част от средствата в тези фондове се изразходват именно чрез механизма на обществените поръчки.

Заключението на доклада подчертава, че през последните години поради финансовата криза възлагането на обществени поръчки се превърна в основен източник за работа за фирмите в България, чрез който всъщност правителството насърчава пряко частните инвестиции и оказва съществено влияние върху процесите по създаване на работни места. От друга страна системата на обществените поръчки в България играе важна роля за ефективното използване на европейските структурни и инвестиционни фондове, тъй като средствата от посочените фондове се изразходват именно чрез механизма на обществените поръчки. Това са само малка част от доказателствата за важноста на обществените поръчки и влиянието им върху българската икономика. За това правилното, точното, законосъобразно и системно прилагане на правилата на ЕС за възлагане на обществените поръчки в България има първостепенно значение за всички предприятия и за гражданите не само на България, но и за гражданите на целия ЕС. Създаването и гарантирането на условия за лоялна и честна конкуренция, за публичност, прозрачност и ефективен контрол при планирането, подготовката, възлагането и изпълнението на обществени поръчки се превърнаха в основен проблем на правителството в България. Този проблем генерира огромно обществено недоволство, защото въпреки множество неуспешни опити за установяване на адекватна нормативна рамка, която да доведе до ефективно, законосъобразно и прозрачно разходване на публичните средства, провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки в България остава под въздействието на силен корупционен натиск. В резултат на това тези обществени отношения остава в графата "рискови области" в докладите на АДФИ и СП, които констатираха сериозни злоупотреби при възлагането на обществени поръчки.

С измененията на ЗОП, в сила от 01.07.2014 г., се създадоха по-добри условия за увеличаване на прозрачността и се въведе механизъм за осъществяване на предварителен контрол върху някои от възлаганите обществени поръчки, осъществяван от АОП. Основната цел на измененията на закона бе да се регламентират по-точно и ясно правата и задълженията на всички правни субекти, участващи в процедурите за възлагане на обществените поръчки, и в резултат на това да намалее жалванията на решенията на възложителите. Въпреки направените промени обаче, начинът по който се възлагаха обществените поръчки в България продължи да генерира обществено недоволство, заради подхода на администрацията при прилагане на правилата за възлагане на обществените поръчки.

В тази връзка Европейската комисия препоръча и изиска от българското правителство да направи сериозни реформи в областта на обществените поръчки, но въпреки това нередностите и нарушенията при провеждането на процедурите за възлагане на обществените поръчки продължават да се възпроизвеждат неудържимо пред очите на българските граждани. Заради начинът на работа на администрацията в тази област сред повечето участници в процедурите е трайно установено подозрението за повсеместно прилагане на прикрити комбинации с корупционен характер. Това възприятие отдавна се е превърнало в трайна нагласа на българското общество и възниква автоматично само при споменаването за обществена поръчка.

В началото на 2016г. напрежението сред българското общество по тази тема продължи да се нагнетява, тъй като старта на обсъждането в Народното събрание на проекта на новия ЗОП бе белязан от скандали. Реакцията на бизнеса и на част от неправителствения сектор по внесения проект на ЗОП подсказаха, че преодоляването на съществуващите проблеми в областта на обществените поръчки няма да се състои с разпоредбите на новия закон, докато борбата с корупцията не се превърне в държавна политика. Макар, че непрекъснато се актуализират нормативните антикорупционни правила в България и се изработват и промотират различни антикорупционни стратегии и програми, за съжаление същите остават без ефективно приложение от компетентните български органи. Активните действия на правителството в тази област най-често са обосновани и/или свързани с Мониторинговите доклади на Европейската комисия за напредъка на България по Механизма за сътрудничество и проверка. Същевременно през последните години корупционният натиск върху българските държавни и общински служители се усили значително, поради задълбочаващата се икономическа криза, която катализира високия обществен интерес към обществените поръчки, увеличи значително напрежението сред участниците в процедурите и нивото на тяхната неудовлетвореност при неуспех. В общественото съзнание в България се затвърди усещането, че обществените поръчки са основния инструмент за поддържането на политическата корупция. Това

е една от първостепенните причини за спада на доверието към политическите партии, към държавната и общинските администрации, както и една от основните причини за засилването на евро скептицизма.

Особено силна и противоречива реакция предизвика разпореждането на българския премиер, дадено чрез телевизионния екран на определени възложители да прекратят определени процедури за възлагане на обществени поръчки и вече сключени договори за изпълнение на конкретни поръчки. Посочените възложители изпълниха веднага без да се замислят разпорежданията на премиера, въпреки че по своята правна същност тези разпореждания са нищожни и безспорно противоречат на закона. Част от българското общество възприе без възражения публичната намеса на премиера в оперативната самостоятелност на посочените възложители, но другата част от обществото бе силно възмутена от грубото потъпкване на правилата за възлагане на обществените поръчки от висшия представител на държавната власт, който по принцип би трябвало да дава пример за респект към установените норми. В резултат на това в публичните нагласи на обществото се затвърди убеждението, че голямата част от процедурите за избор на изпълнител на обществена поръчка са опорочени от нерегламентираната намеса на политическата върхушка, защото след като е възможно да се прекратява процедура за възлагане на конкретна обществена поръчка в изпълнение на разпореждане, дадено от телевизионния екран, още по-лесно е да се предопредели избора на изпълнител в изпълнение на телефонно обаждане например.

Експертите на ИПАИ отбелязват, че новият Закон за обществените поръчки не отговори на обществените очаквания и не даде отговор на голяма част от натрупаните проблеми в сектора, въпреки големите обещания на правителството. При анализ на новите правила за възлагане на обществените поръчки се установява, че те не кореспондират с мотивите за приемане на закона и не транспонират коректно разпоредбите на Директива ЕО 23/2014 и Директива ЕО 24/ 2014.

Какви са основните проблеми на новия ЗОП според доклада?

Не са предвидени никакви изисквания относно професионалната компетентност на членовете на комисията, оценяваща офертите на участниците в процедурите, което създава реална опасност от субективизъм и манипулация при избора на икономически най-изгодната оферта;

Предвиденият в закона предварителен контрол от Агенцията за обществени поръчки (АОП) върху процедурите, финансирани с евросредства, и на процедурите на договаряне без обявление не може да гарантира постигане на посочените цели в мотивите на ЗОП, а именно да минимизира риска от провеждането на опорочени процедури и съответно от налагането на финансови корекции, както и ограничаването на броя на процедури на договаряне без обявление, които се откриват без да са налице условията и предпоставките за прилагането на този най-непрозрачен начин за възлагане на обществени поръчки. Така, както е разписан в закона предварителният контрол от АОП върху процедурите, финансирани с евросредства, обхваща само процедурите, избрани чрез случаен избор – по една на ден т.е. по малко от 365 процедури, като се изключат почивните дни в годината, при положение, че всяка година се провеждат хиляди процедури. А предварителният контрол на АОП по отношение на процедурите на договаряне без обявление обхваща само процедурите за възлагане на обществени поръчки с прогнозна стойност над 5000 000.00 лв. за строителство и над 264 033.00 лв. за доставки и услуги;

Има допуснати грешки в превода на изискванията, предвидени в европейските директиви относно основанията за отстраняване на участниците в процедурите, което ще затрудни участниците при попълването на Единния европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП). Например разпоредбата на чл.57, ал.4, б."в" от Директива ЕО 24/2014, съгласно която участник в процедурата може да бъде отстранен от участие в процедурата "когато възлагащият орган може да докаже по подходящ начин, че икономическият оператор е виновен за тежко професионално нарушение, които поставят под въпрос честността му", е възпроизведена неправилно в чл.55, ал.1, т. 2 от ЗОП и предвижда, че възложителят може да отстрани от участие в процедурата участник, който е "лишен е от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено деянието". По същество това е съвсем различна хипотеза, която естествено не съществува в стандартизирания образец на ЕЕДОП, прилаган във всички страни членки на Европейския съюз;

В пълно противоречие с широко прокламираната цел на закона за улесняване на достъпа на малките и средни предприятия (МСП) до пазара на обществените поръчки, решенията на възложителите за определяне на изпълнител на обществени поръчки с прогнозна стойност от 50 000 лв. до 270 000 лв. при строителство и от 30 000 лв. до 70 000 лв. при доставки и услуги, с изключение на услугите по приложение №2, които МСП имат възможност да изпълняват самостоятелно, не подлежат на обжалване съгласно нормата на чл.196, ал.1 от ЗОП;

Необосновано и в пълно противоречие с целта на ЗОП за ефективно разходване на публичните средства, е предвидено задължение за приемане на Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки само от публичните възложители, които се разпореждат с годишен бюджет, включително със средствата, предоставени по линия на различни европейски фондове и програми, равен или по-голям от 5 млн. лв.;

Структурата на закона е твърде усложнена и трудно приложима, поради многобройните повторения и препращания, което създава условия за противоречиво тълкуване и прилагане на предвидените правила в закона, а така също и за манипулация при провеждането на процедурите за възлагане на обществените поръчки.

Посочените недостатъци в новата правна уредба на България, относно обществените поръчки, които трябва своевременно да бъдат отстранени, обаче не отричат и някои безспорни предимства на новия ЗОП:

Задължението на определени публични възложители да изграждат вътрешно специализирано звено като част от администрацията, отговорно за управление на цикъла на обществените поръчки;

Задължението на възложителите за осигуряване на въвеждащо и поддържащо обучение за служителите, които ще организират и провеждат процедурите за възлагане на обществените поръчки;

Промяната в статута на възложителя, която ще доведе до увеличаване на персоналната отговорност на ръководителите на съответните органи/организации и учредения, за нуждите на които се възлагат обществените поръчки;

Възможността гаранция за изпълнение на договора за възлагане на обществената поръчка да се предоставя под формата на застраховка, което ще облекчи определените изпълнители, защото няма да се налага да блокират значителни средства под формата на парична или банкова гаранция;

Възможността за сключване на договор под условие, в случаите когато при откриване на процедурата не е осигурено финансирането на обществената поръчка;

По-адекватните условия за изменение на договора за възлагане на обществената поръчка с оглед непрекъснатото усложняващите се обществено-икономически отношения и други.

В доклада е записано, че въпреки всичко очакваната нова ера на обществените поръчки в България се отлага за неопределено време, тъй като няма да бъде провокирана от новия ЗОП.

Новият ЗОП на България се характеризира с прекалено общи нормативни постановки и многобройни препратки към Правилника за прилагане на закона, който въпреки че определя важни дейности от работата на възложителите може да бъде многократно изменен с решение на Министерския съвет – вън от политическия дебат на Парламента. При изработването на новия закон българското правителство не се съобрази с факта, че задължението на България за транспониране на европейските директиви в националните правила не означава механичен превод на текстовете им. Подценено бе обстоятелството, че някои от разпоредбите на директивите имат задължителен характер, но други се въвеждат по преценка на съответната държава-членка. Освен това разпоредбите на ЗОП премахнаха съществуващите до сега задължения на възложителя за обявяване на плащанията по договорите за обществени поръчки, за публикуване на вътрешните правила в профила на купувача и др. Стесни се кръгът от лица, които имат право да присъстват при провеждане на публичните заседания на оценителните комисии, към чийто професионализъм бяха премахнати съществуващите нормативни изисквания. В духа на закона се забелязва липсата на стремеж за улеснение на участието на малкия и среден бизнес в обществени поръчки. Част от промените в европейското законодателство са насочени именно към гарантиране на участието на малките и средни предприятия в процедурите по възлагане. Именно тази група участници бе оставена от българския законодател за пореден път без достъп до съдебен контрол при участие в обществени поръчки със стойности под националните прагове.

Въпреки променената национална нормативна база, нашата страна продължава да е далеч от намаляването на административната тежест в процедурите и от премахването на ненужните пречки пред онези членове на българското общество, които търсят информация за предлаганите, провеждани и изпълнявани обществени поръчки. Въпреки, че българската администрация не успява да ограничи броя на сериозните грешки в провежданите процедури за възлагане на обществени поръчки, законодателството отново бе ненужно усложнено и фрагментирано. Участието в процедурите за възлагане на обществени поръчки не е предмет на систематичен мониторинг от страна на Агенцията по обществени поръчки, която е натоварена с методически указания по приложението на закона. Повечето от институциите не разполагат с достатъчно надеждни вътрешни системи и с квалифициран персонал за упражняване на ефективен контрол върху рисковете от грешки или нередности при подготовката, възлагането и изпълнението на обществени поръчки. Много често предвидените човешки ресурси за дейностите по подготовка, възлагане и изпълнение на обществени поръчки не са съвсем подходящи и добре подготвени. Често от тези служители се изисква да намалят времето и усилията, необходими за подготовка и за провеждане на процедурите. Администрацията не измерва равнището на участие в организирани от нея процедури за възлагане на обществени поръчки, вместо което често се позовава на обикновено статистическо отчитане на броя на получените оферти, което е напълно недостатъчно за да покаже нивото на участие. Много често изборът на приложимите правила и на процедура още в началото на процеса по подготовка на обществените поръчки не са насочени в достатъчна степен към повишаване на участието в нея.

Ето защо в българското общество ще продължава да ескалира усещането, че обществените поръчки са основния катализатор за съществуването на политическа корупция, което може да се превърне в една от основните причини за спада на доверието освен към националните и към европейските институции, заключава доклада от проучването.